

POSTANOWIENIE

Dnia 8 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch

w sprawie **R. B.**
o odszkodowanie i zadośćuczynienie
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 8 maja 2025 r.
na posiedzeniu bez udziału stron
wniosku pełnomocnika wnioskodawcy
o wyłączenie od udziału w sprawie kasacyjnej SSN Małgorzaty Bednarek
na podstawie art. 42 § 1 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. *a contrario*

postanowił:
pozostawić wniosek bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynęły kasacje pełnomocnika wnioskodawcy oraz pełnomocnika Skarbu Państwa od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 29 marca 2023 roku, sygn. akt II AKa 27/23, zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 1 grudnia 2022 roku, sygn. akt II Ko 312/20. Aktualnie sprawę tę przydzielono do rozpoznania SSN Małgorzacie Bednarek.

Pismem z dnia 5 listopada 2024 roku pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o zbadanie spełnienia przez SSN Małgorzatę Bednarek wymogów niezawisłości i bezstronności, a alternatywnie o rozpoznanie jako wniosku o wyłączenie sędziego w trybie art. 41 § 1 k.p.k. (k. 106 akt SN).

Wniosek obrońcy zarejestrowany został jednocześnie w rejestrze KRI (w dniu 14 listopada 2024 roku) oraz w repertorium KB (zarządzeniem z dnia 18

listopada 2024 roku). W dniu 27 listopada 2024 roku, sygn. I KB 21/24, Prezes Sądu Najwyższego odrzucił wniosek o zbadanie spełnienia przez SSN Małgorzatę Bednarek wymogów niezawisłości i bezstronności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zarejestrowany pod numerem KRI 697 wniosek o wyłączenie w dniu 14 kwietnia 2025 roku przydzielony został obecnemu składowi orzekającemu Sądowi Najwyższego. W aktualnym stanie procesowym musi on jednak być uznany za niedopuszczalny z mocy ustawy, czego konsekwencją jest pozostawienie go bez rozpoznania.

Na wstępie należy podkreślić, że przedstawione przez pełnomocnika wnioskodawcy okoliczności nie mogły zostać rozpoznane w trybie art. 41 § 1 k.p.k. Powyższe stanowisko wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 marca 2020 r., sygn. akt P 22/19, gdzie wskazano, iż art. 41 § 1 w związku z art. 42 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30), w zakresie, w jakim dopuszcza rozpoznanie wniosku o wyłączenie sędziego z powodu wadliwości powołania sędziego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, w skład której wchodzi sędziowie wybrani na podstawie art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 84, 609, 730 i 914 oraz z 2020 r. poz. 190), jest niezgodny z art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Niezależnie od powyższego, w orzecznictwie Sądu Najwyższego słusznie podkreśla się również, że wątpliwość co do bezstronności sędziego nie może być wywodzona z samych kwestii ustrojowych związanych z jego powołaniem i to niezależnie od tego w jakim okresie i z jakimi ułomnościami w procedurze nominacyjnej doszło to tego powołania (zob. m. in. postanowienie SN z dnia 21 czerwca 2023 r., IV KK 460/19, LEX nr 3598209; postanowienie SN z dnia 31 października 2023 r., V KK 358/23, LEX nr 3621120). Podnoszone zarzuty nie mogą mieć bowiem charakteru abstrakcyjnego i odnosić się do całych grup powołanych sędziów (postanowienie SN z dnia 10 sierpnia 2023 r., V KK 162/22, LEX nr 3600648).

Także z brzmienia art. 29 § 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 622; dalej ustawa o SN), dodanego ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r., poz. 1259) wynika, że okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego Sądu Najwyższego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności. Zresztą, skoro ustawa o SN w sposób szczególny reguluje badanie kwestii bezstronności sędziego w kontekście okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego oraz jego postępowania po powołaniu (vide art. 29 ustawy o SN), to w tym zakresie stanowi ona *lex specialis* w stosunku do art. 41 § 1 k.p.k., wyłączając możliwość badania określonych w niej przesłanek w ogólnej procedurze (por. postanowienie SN z dnia 26 stycznia 2023 r., V KK 485/21, LEX nr 3519734, zbiory SN).

Konsekwencją tego stanu rzeczy jest konieczność uznania, iż niedopuszczalne jest zastosowanie art. 41 § 1 k.p.k. w sytuacji, gdy z treści wniosku o wyłączenie sędziego wynika, że dotyczy on wyłącznie kwestii przewidzianych w art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym, a tak właśnie jest w niniejszej sprawie. Podstawę wniosku stanowiły tu bowiem wyłącznie okoliczności dotyczące powołania SSN Małgorzaty Bednarek, *de facto* związane li tylko z organem o to wnioskującym, a więc Krajową Radą Sądownictwa, w składzie ukształtowanym zgodnie z ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. (Dz. U. poz. 3).

Z powyższych względów, jako że wniosek obrońcy był niedopuszczalny do procedowania w trybie przewidzianym przez art. 41 § 1 k.p.k., Sąd Najwyższy pozostawił go bez rozpoznania.

Powyższą sytuację dostrzegał notabene także sam wnioskujący, albowiem w podstawowym zakresie skorzystał z instytucji przewidzianej w art. 29 ustawy o Sądzie Najwyższym. Sam zaś fakt, iż powyższy wniosek został odrzucony wobec niespełnienia wymogów formalnych nie mógł prowadzić do nadania przymiotu skuteczności alternatywnemu wnioskowi z art. 41 § 1 k.p.k. Sytuacja taka prowadziłaby do konwalidowania wniosku o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności poprzez rozpoznanie wniosku niedopuszczalnego z mocy ustawy.

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w sentencji.

[PŁ]

[r.g.]